

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΕΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΠΕΡΑΣΜΕΝΑ ΚΙ' ΑΛΗΣΜΟΝΗΤΑ

ΤΟΥ Κ. ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΟΣΜΗ

Ε

Ο κόσμος που δέν είχε τί να κάμη άμα έτελείωνε τη δουλειά του, έπερνούσε τις ώρες του με τους τύπους αυτούς, που ήσαν γνωστοί σ' όλους τους φρονίμους.

Καί είχε καθέννας τόν τόπο του και τη φωλιά του.

Πρός τόν Τελωνεΐον ήταν ό Κωτσός, ένας κοντός μπερής με πρόσωπο μελιτζανί, που έξώδευε όλα τά θιδάνια από τις ταβέρνες και που ήταν σε διαρκή σύρραξη με τόν συνάδελφό του τόν Σταύρο. Ο πρώτος έμενε στις μαουνες, έπειδή ήταν θαλασσινός, κι' ό άλλος στα χασάπικα, έπειδή ήταν χασάπης.

Πιο πέρα προς την παλαιά Τρούμπα έκανε τās διαδρομές της ή Έλένη ή Δίμυτη, έφωδιασμένη πάντοτε με πέτρες και με θλαστήμιες για τά παιδιά που την έπειραζαν με τόν παρατσούκλι της που ώφειλετο εις τόν πλάτος της μύτης της. Είχε κι' αυτή την αντίπαλό της, την Κλεφτοκοκορού. Τά τσακώματά των ήσαν ήρωικά. Οί φρόνιμοι άπεμακρύνοντο για νά γλυτώσουν από την κακή ώρα. Τους ήταν όμως τόσο ευχάριστο τόν πείραγμα, ώστε πολλές φορές έδιναν μόνοι των άφορμή.

Στό περιβολάκι έβασίλευε ένας Σκανδιναυός καπετάνιος ναυαγισμένος, ό Λούτσιφερ, που έπολεμούσε με τόν ήλιο. "Έλεγαν γι' αυτόν ότι έναιάγηση κάποτε από κακή πορεία που είχε πάρει κι' έτρελλάθηκε. Είχε κατασκευάσει λοιπόν ένα πρόχειρο τουφέκι με καλάμι κι' άμα έβλεπε τόν ήλιο νά θγαΐνη από τά σύννεφα, τόν έπυροβολούσε κι' έλεγε:

— Νά ό Λούτσιφερ!

Αυτόν δέν τόν έπειραζε κανείς. Έσέβοντο την άτυχία του.

Στό ίδιο καταφύγιο έκανε τους περιπάτους του κι' ό Ναούμης, ό φοβερώτερος χαισιπότης της έποχής. Αυτός έδιωχνε με κινήσεις των χεριών του και των ποδιών του τόν κόσμο, τά θασίλεια, και τά άνωθρωπάκια που τόν έπολιορκούσαν. Είχε την ιδική του φρασεολογία των τεκέδων, της τσίκας, του μαύρου, του μαστουριού, του χαρμανιού. "Ανοιγε σχετική συνομιλία με την άξιωση νά του δοθούν 15 λεπτά, νά πάρη ένα δραμάκι μαύρο.

"Έξω από τόν περιβολάκι ήταν ό Παντελής, ό πολύγλωσσος πρώην άμαξάς ενός έπισήμου Πειραιώτη, που είχε τρελλαθή από έρωτα προς την κόρη του άφεντικού του. Έξοικονομούσε τά έξοδά του με τούμπες. "Έκανε τούμπες πεντάρικες, δεκάρικες, μέχρι δραχμής. "Αμα έπαιρνε δραχμή έκανε σειρά τούμπες σ' όλόκληρο τόν πεζοδρόμιο ενός τετραγώνου.

Τόν Τζελέπη κατείχετο από τόν "Οπιδόν. Παληός καπετάνιος κι' αυτός κι' από μεγάλη οικογένεια, ναυάγιο και της θαλάσσης και της ζωής, έξεθράσθη εις τόν Πειραιά. Οί συγγενείς του τόν έντυναν, αυτός όμως έπαιρνε τά ρούχα, τά έξύγιζε και τά έπετούσε λέγοντας:

— "Οβαρον... "Οβαρον...

Του έδιναν μιá δεκάρα και του έλεγαν:

— "Αντρεον... όπιδον.

Κι' αυτός έπηδούσε.

Ιον Προφήτη 'Ηλία έκρατούσε ό Μένιος, πουέκοιμόταν στή σπηλιά της 'Αρετούσας και ήκολούθει όλες τις κηδείες για νά κρατά τόν ξεφτέρι. Κοντά του ήταν κι' ένας γέρος Κρητικός ό Γιωργιός, που έπροστάτευε τόν Μένιο, έπειδή, όπως έλεγε, ήταν κουζουλός ό καυμένος.

Ο Γιωργιός ήταν μονοσάνδαλος έσερνε την παντόφλα του με τέτοιο ρυθμό που μπορούσε νά τόν γνωρίση κανείς από μεγάλη άπόσταση.

Οί Πειραιώτες είχαν κι' άλλο έντρώφημα: τους πλανόδιους δοντοϊατρούς, τους ραψωδούς με τόν Έρωτόκριτο και

με άλλα τραγούδια, τούς πρόχειρους θεολόγους.

Μ' αυτή την έκτασι, μ' αυτούς τους δρόμους, μ' αυτούς τους περιπάτους, μ' αυτά τά κοινωνικά γλέντια, μ' αυτούς τους τρελλούς, έπέρασε ό παληός Πειραιεύς την πρώτη κοσμογονική περίοδό του.

Μά κοντά σ' αυτή την πρωτόγονη κατάσταση ήταν και ή δημιουργία που την έκρατούσαν στα χέρια των τά θετικά μυαλά του κόσμου των δημιουργών, που έπλασαν τόν σημερινό Πειραιά της βιομηχανίας, της ναυτιλίας, τόν άξιοθαύμαστο.

Και κοντά σ' αυτούς άντέλλον μέσα στα σχολεία του Πειραιώς οι δημιουργοί ενός πνευματικού στερεώματος όλόφωτου, που έπροχώρησαν άχώριστα συντροφευμένοι με τους έμπόρους, με τους βιομηχάνους, με τους έφοπλιστάς.

ΣΚΕΝΔΕΡΜΠΕΗΣ

"Όπως όταν προχωρήσ για κάποιο τέρμα, δέν ήμπορείς νά προφητεύσης πόσα μονοπάτια θά συναντήσης ή από ποιές λεωφόρους θά περάσης, έτσι και όταν για ξεκούρασμα συγκρατήσ την προέλασι και στρέφεις στα περασμένα, δέν ήμπορείς νά κρατήσης τη λειτουργία της μηχανής, που άφιερώνεται στην άνοσπόλησι και νά της επιβάλης νά κρατήση μιá πορεία.

Βρίσκει ό άναπολών και περιβόλια με καρπούς και λουλούδια και χαρές. Πέφτει και στο πόνου την άναμνησι. Για νά σκουπίση τόν δάκρυ και για νά λησμονήση τόν πόνο, στρέφεται προς τά περιβόλια και κόβει έστω και από τόν φανταστικό πεια κόσμο ό,τι εΐνε ίκανό νά τόν άνακουφίση.

"Ισως αν ήθελα, ή μάλλον αν ήμπορούσα νά συγκρατήσω αυτή τη λειτουργία της άναδρομής και νά της επιβάλω ν' άκολουθήση μιá σειρά, θά εΐχα ύστερα από τά μαθητικά χρόνια, ή μέσα στή φοιτητική ζωή σημεία που προκαλούν κι' αυτά τόν ενδιαφέρον. "Η άναμνησις, όμως, χωρίς νά μου άποκλείη και τόν ένδεχόμενον της επανόδου εις άλλα σημεία, μ' έφερε από ένα τυχαίο πέρασμά μου από την όδον Τσαμαδού στον Σκεντέρμπεη.

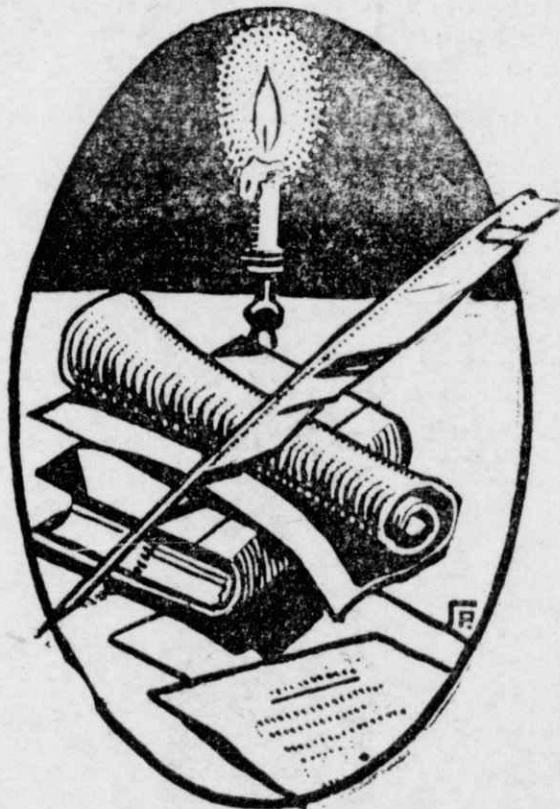
"Αντίκρου στό παληό ταχυδρομείο, στή διασταύρωσι της λεωφόρου Μισούλη και της όδου Τσαμαδού ήταν ένα καφεενάκι με τρία ή τέσσερα τραπέζια, με δυό ράμφη φωταερίου, μ' ένα τζάκι που ήταν σαν

φουγυύ, με ένα καζανάκι για τους καφέδες και με ένα τραπέζι στενόμακρο. Τόν σύνολον αυτό των άψύχων πραγμάτων ήταν υπό τας άπολύτους διαταγάς ενός καφετζή από τις Σπέτσες, του Καστριώτη, ό όποιος με την πεποίθησι ότι ό θρυλικός ήρωας Σκεντέρμπεης ήτο πρόγονός του, για νά τιμήση και αυτόν και τόν όνομά του και την καταγωγήν του, έδωκε εις τόν καφεενείον του αυτό τόν όνομα.

Στό τζάμι λοιπόν της πόρτας είχε κρεμασμένη μιαν έπιγραφην, που την είχε γράψει μόνος του σ' ένα χαρτόνι και που έγραφε: «Καφεενείον ό Σκεντέρμπεης... Καστριώτης».

Δέν ένθυμούμαι τόν βαπτιστικόν όνομα του ανθρώπου αυτού, που δέν έφερε μόνον τόν έπώνυμον του ήρωος της 'Αλβανίας, αλλά και είχε συνδέσει την ζωήν του εις τόν Πειραιά με μιαν άλλην ζωήν άχώριστη από την κίνησι και την δράσι των δημοσιογράφων του Πειραιώς τόν παληό καιρό.

Ο Πειραιεύς είχε τότε ως τοπικός έφημερίδας τη «Σφαΐρα» του Καλοστύπη, που ύπάρχει και τώρα, την «Πρόνοια» του Λυμπεράκη, την «Φωνή του Πειραιώς» του Α. Κωνσταντινίδη, που ή κακές γλώσσες την έλεγαν «Φιγκαρώ» και που έξεδίδοντο δυό φορές την έβδομάδα. Αί δυό τελευταΐαι έχρησίμευον ως φυτώρια των φιλοδοξούντων νά δημοσιογρα-

φήσουν. Ἡ «Πρόνοια» εἶχε μόνιμον συντάκτην τὸν Δ. Ζιώγαν, τὸν εὐσταθέστατον Ρουμελιώτη, πού τὸ ξανθὸ μουστάκι του δὲν ἔννοοῦσε ν' ἀσπρίση. Ἡ «Φωνὴ τοῦ Πειραιῶς» προσελάμβανεν ὅλους πού ἤθελαν νὰ γράφουν ἀμισθί. Ἐκεῖ ἐφηρμόζετο τὸ λαϊκὸν λόγιον, περὶ τοῦ εἰς ποίου κεφαλὴν μαθαίνουν τέχνη οἱ μπαρμπέρηδες. Θὰ εὑρίσκε θησαυροὺς ἀπὸ μαργαριτάρια ὅποιος θ' ἀπεφάσιζε νὰ διαβάσῃ τις ἐφημερίδες ἐκεῖνες καί, πρὸ πάντων, τὸν «Φιγκαρώ». Ἡ «Σφαῖρα» εἶχε τὸν ἀείμνηστον Ἰωάννην Καλοσύτην ἀρθρογράφον καί συντάκτα πού ἐδούλεψαν εὐδοκίμως καί εἰς τὸν Ἀθηναϊκὸν τύπον. Κοντὰ εἰς ὅλους αὐτοὺς ὁ Γ. Κριτῆς ἐξέδιδε τὴν «Ἀναγέννησιν», μὲ συντάκτην τὸν Σταμάτη Ράπτη καί ἄλλους, ἀλλὰ τὴν διέκοψε κατόπιν κι' ἐξέδωκε τὸν «Χρονογράφον» πού ἐκδίδεται καί τώρα μὲ διευθυντὴν τὸν Γ. Χαρθαλιᾶν, πού μετὰ τὸν θάνατον τοῦ Γ. Κριτῆ τὴν ἀνέλαθε μὲ τὸν Ἄγγελον Σούλη, τὸν νέον, τὸν ἀγαπητὸν, τὸν δυνατὸν αὐτὸν ἄνθρωπον μὲ τὴ δυνατὴ πέννα καί μὲ τις θαυθεῖες γνώσεις πού ἐχάθηκε γρήγορα. Καί τώρα τὴν διευθύνει ὁ Χαρθαλιᾶς.

* * *

Ὁ Ἀθηναϊκὸς τύπος εἶχε στὸν Πειραιᾶ τοὺς ἀνταποκριτὰς του, πού εἶχον ὡς γραφεῖον τὸ καφεενδάκι τοῦ Σκενδέρμπε. Ἐκεῖ συνεκεντρῶνοντο τὰ πιὸ παλιὰ χρόνια ὁ Τηλέμαχος Γεωργιάδης τῶν «Καιρῶν» τοῦ Κανελλίδη, πού ἦταν ναυτοδιδάσκαλος καί δημοσιογράφος, μὲ ἡμίψηλο χειμῶνα καί καλοκαίρι καί διεκρίνετο διὰ τὴν ὀρμητικότητά του καί διὰ τὴν ἀπειλήν του διὰ κάθε ζήτημα ὅτι ἂν δὲν διορθωθῆ θὰ ἐπανέλθῃ... δριμύτερος. Εἰς τὴν «Ἀκρόπολιν» ἔστειλε ἀνταποκρίσεις ὁ Γ. Μαραγκόπουλος, εἰς τὸ «Σκρίπ» ὁ Σ. Καρατζᾶς καί ὁ Π. Μαμακίδης, εἰς τὸν «Θόρυβον» τοῦ Ρίσθη ὁ Π. Σεφερλῆς πού διεκρίνετο κυρίως εἰς τὰ ἀθάνατα «Ἡτιστεγκέδικα» τῆς ἐφημερίδος ἐκεῖνης, εἰς τὸ «Ἀστὺ» ὁ Χατζηδάκης. Μέσα εἰς τὸν κύκλον τῶν ἀνταποκριτῶν ἦταν κι' ὁ Σταμάτης Ράπτης, ὁ Γ. Κριτῆς, ὁ Γ. Θεοφιλόπουλος, ὁ Κ. Μενελικίδης, πού ἐνοήσατο ἐπὶ τὸ «Ἐμπρὸς» καί ἄλλοι, πού ἔκαμαν τὴν ἐμφάνισίν των καί ἔφυγαν ἀπὸ τὸν κύκλον αὐτὸν ἀρκετέτερα, ὅπως ὁ Παναγ. Παρασκευόπουλος, πού ἔγινε πρόξενος καί ἀπέθανε στὴν Ἀμερικὴ, ὁ Δημήτριος Σούγκρας πού ἔγραφε στὴν «Ἀκρόπολιν» καί ἠκολούθησε τὸ δικηγορικὸν στάδιον καί ἄλλοι.

Κοντὰ ὅμως εἰς τὸν κύκλον τῶν παλαιῶν ἀνταποκριτῶν, τῶν μόνιμων δηλαδὴ δημοσιογράφων καί τῶν ἐρασιτεχνῶν πού ἦλθαν κι' ἔφυγαν, εἶχε ἀρχίσει ὁ καταρτισμὸς τοῦ νέου κύκλου, πού ἤρχισε νὰ πιάνη μιὰ ἄκρη στὸ τραπέζι τοῦ Σκενδέρμπε καί σιγά-σιγά νὰ παίρῃ τὴ θέσιν τῶν παλιῶν.

Ὁ Καστριώτης, πού παρηκολούθει μὲ ἰδιαίτερον στοργὴν τοὺς συντάκτες, παρείχεν ἐκτὸς τοῦ καφέ καί τῆς στέγης καί τὰ χαρτοφάκελλα γιὰ τὰς ἀνταποκρίσεις. Τὰ θράδουα, τὴν ὥρα τῆς συγκεντρώσεως, ἐφρόντιζε νὰ ἔχῃ δειπνήσει τὸ λιτὸν δεῖπνόν του, συνηθέστατα παξιμάδι θρεγμένο, ἐπειδὴ δὲν εἶχε δόντια, μὲ τυρί, διὰ νὰ εἶνε ἐλεύθερος νὰ ὑπηρετῇ τοὺς δημοσιογράφους. Ἡ στάσις του πρὸς τοὺς συντάκτες ἔδειχνε ἕναν βαθύ σεβασμὸν, ἀλλὰ καί ὑπερφάνειαν, διότι εἰς τὸ καφεενεῖον του ἐστέγαζε τοὺς ἀντιπροσώπους τοῦ τύπου. Γιὰ κάθε ἀνταποκριτὴν εἶχε διαθέσει ἕνα φάκελλον, δηλαδὴ μίαν μεγάλην σακκούλαν τουμπεκιοῦ, εἰς τὴν ὁποίαν εἶχε γράψει τὸ ὄνομα τῆς ἐφημερίδος καί πού ἔπαιρνε χαρτί, φάκελλους, σημειώσεις τοῦ συντάκτου. Ὁ φάκελλος αὐτὸς μετεπιβάλλετο εἰς τὸν ἐκάστοτε ἀνταποκριτὴν κάθε ἐφημερίδος μὲ πολλὴν ἐπισημότητα ἐκ μέρους τοῦ καφετζῆ, πού ἔμοιαζε μὲ ἱεροτελεσίαν.

Ὅταν εἰσηλθὸν εἰς τὸ καφεενεῖον μὲ τὸ διαπιστευτήριον τοῦ ἀνταποκριτοῦ τοῦ «Σκρίπ» μὲ τὴν ὑπογραφήν τοῦ Κουσουλάκου καί μὲ τὴν σφραγίδα τῆς ἐφημερίδος, τὸν Μάρτιον τοῦ 1901, ὁ Σκενδέρμπε εἶχε μετοικήσει εἰς τὴν διασταύρωσιν Τσαμαδοῦ καί Κολοκοτρώνη, ὅπου καί ἔδουσε. Ὁ Καστριώτης μὲ παρέδωκε, μασουλῶντας τὸ θρεγμένο παξιμάδι του, τὴν σακούλα τοῦ τουμπεκιοῦ μὲ τὴν ἐπιγραφήν «Σκρίπ» καί γιὰ τὰ καλορροϊζικὰ μ' ἐκέρασε εἰς τὸ διπλανὸ ταβερνεῖον τοῦ Μανώλη τοῦ Μαγεράκου, πού ἔλεγε ὅτι εἶνε χοντρός ἀλλὰ πολὺ εὐγενής, τὸ σχετικὸν ἑκατοσταράκι. Τοῦ ὑπεσχέθη ὅτι θὰ τοῦ τὸ ἀποδώσῃ μὲ τὸν πρῶτον μισθόν μου, ὁ ὁποῖος ἦτο τεσσαράκοντα δραχμαί.

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια. ΑΓ. Α. ΚΟΣΜΗΣ

ΜΙΑ ΓΡΩΤΟΤΥΠΗ ΕΡΕΥΝΑ ΤΟΥ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ ΜΑΣ

ΠΟΙΟΣ ΕΙΝΕ Ο ΙΔΑΝΙΚΟΣ ΣΥΖΥΓΟΣ ;...

(Τί ἀπαντοῦν ἡ δεσποινίδες)

Ἡ δις «ΕΠΑΡΧΙΩΤΟΠΟΥΛΑ» (Ταῦγετος) θεωρεῖ ὡς ἰδανικὸν σύζυγον τὸν ἄντρα πού θὰ περιβάλλῃ τὴ γυναῖκα του μὲ ἀληθινὴ ἀγάπη καί ἀφοσίωσι, πού θὰ ἔχῃ εὐγενικὴ καί καλὴ καρδιά καί πού θὰ ἀγωνισθῇ τὸν τίμιον ἀγῶνα τῆς ζωῆς, γιὰ νὰ ζήσῃ μαζύ της εὐτυχισμένος. Ἐχει ὅμως τὴ γνώμη ὅτι τέτοιοι ἰδανικοὶ σύζυγοι δὲν ὑπάρχουν σήμερα, ἀλλὰ μόνον ἰδανικοί... προικοθήρες!

* * *

Ἡ δις ΣΤΕΛΛΑ ΠΩΛ (Μπροῦκλιν-Ἀμερικῆς) γράφει: «Ὁ ἰδεώδης σύζυγός μου, ὁ νέος ὁ ὁποῖος θὰ ἔλθῃ νὰ μὲ πάρῃ καί θὰ μοῦ δώσῃ τὸ ὄνομά του, ὄνειρεύομαι νὰ εἶνε ὑψηλός, μελαχροινός, ὀλίγον ὠραῖος, εὐγενής καί ἐνάρετος, ἐργατικὸς καί ὄχι πολὺ μορφωμένος, ἀλλὰ μετριοφρων καί οἰκονόμος...»

* * *

Ἡ δις «STUDIOSA PHILOLOGIAE» (Πειραιεύς) ἀποδίδει μεγάλη σημασίαν στὰ ψυχικὰ χαρίσματα τοῦ συζύγου καί στὰ ἠθικὰ του προτερήματα καί θεωρεῖ ὡς ἰδανικὸν σύζυγον τὸν ἄνδρα πού ἔχει θετικὸ χαρακτήρα καί συναίσθημα καί θαυμάσια τὰ καθήκοντα τοῦ γάμου.

Ἡ δις Κ. Α. Μ. (Μυτιλήνη) γράφει: «Ὁ ἰδανικότερος κατὰ τὴ γνώμη μου σύζυγος, εἶνε ὁ, μὲ ὅλην τὴν σημασίαν τῆς λέξεως, εὐσεβὴς καί καλὸς χριστιανός, ὁ ὁποῖος κατὰ κανόνα πρέπει νὰ εἶνε καί μεγαλύτερός μου στὴν ἡλικίαν, γιὰ νὰ μπορῶ νὰ τὸν ντρέπωμαι, νὰ τὸν φοβᾶμαι καί νὰ τὸν σέβωμαι...»

* * *

Ἡ δις ΕΛΕΝΗ ΠΡΑΜΑΝΤΙΚΟΥ (Ἄρτα) ἀπαντᾷ: «Ὁ ἰδανικὸς σύζυγος, δὲν πρέπει νὰ ἔχῃ οὔτε πλοῦτη, οὔτε δόξαν μεγάλην, οὔτε μόρφωσιν λαμπράν, ἀλλὰ μόνον θείαν ψυχὴν καί μεγάλην καρδιά.»

* * *

Ἡ δις ΜΑΡΙΚΑ ΚΑΠΝΙΣΤΟΥ (Ἰκαρία) μᾶς γράφει: «Ὁ ἰδεώδης κατ' ἐμὲ σύζυγος εἶνε ἐκεῖνος πού, ἐκτὸς τῶν ἀπαραιτητῶν λεπτῶν αἰσθημάτων, πρέπει νὰ ἔχῃ ἐμβαθύνει εἰς τὴν ζωὴν καί νὰ φέρῃ πάντοτε ἐπ' ὤμου τὸ ὄπλον τῆς δραστηριότητος, τῆς ψυχραιμίας καί τῆς ὑπομονῆς, γιὰ ν' ἀντιμετωπίζῃ μὲ θάρρος τὴν βιοπάλην.»

* * *

Ἡ δις ΛΟΥΛΑ ΧΑΡΑΡΑ θεωρεῖ ὡς ἰδανικὸν σύζυγον ἕναν ἄνδρα ὠραῖον, ὑψηλόν, εὐκίνητον, εὐγενικόν καί ἐξυπνον, πού νὰ ἔχῃ, ἐκτὸς τῶν φυσικῶν προτερημάτων, καί οἰκονομικὴν εὐρωστίαν, διὰ νὰ δυνηθῇ νὰ ἀντεπεξέλθῃ στὸν ἀγῶνα τῆς ζωῆς.

Ἡ δις Θ. Γ., μᾶς ἀπαντᾷ: «Ἀγαπητό μου «Μπουκέτο», ὁ ἄνδρας τῶν ὀνείρων μου, πρέπει νὰ εἶνε ἐργατικὸς, μ' εὐγενικὰ ψυχὴ, μὲ χαρακτηριστικὴ λεπτότητα καί ἀνάλογο ἀνδρισμὸ. Ἐκτὸς ὅμως αὐτῶν, ἔχω τὴν γνώμη, ὅτι γιὰ ν' ἀποβῆ ὁ σύζυγος ἰδεώδης, πρέπει καί ἡ σύζυγος νὰ συγκεντρώσῃ τὰ ψυχικὰ χαρίσματα πού ἐξαγνίζουν τὴ γυναῖκα, δηλαδὴ ν' ἀγαπᾷ τὸν ἄνδρα της, τὴν ἐργασία, τὴν οἰκονομία καί διόλου τὴ... φλυαρία! Μόνον ὁ γάμος ἐκεῖνος πού στηρίζεται στὴν ἀμοιβαία ἀγάπη καί στὴν συνταῦσι τῶν χαρακτήρων, μπορεῖ ν' ἀποβῆ πραγματικὰ εὐτυχισμένος.»

* * *

Ἡ δις Μ. Ζ. (Τρίπολις) μᾶς γράφει: «Ἀγαπημένο μου «Μπουκέτο», ὁ ἰδεώδης σύζυγος κατ' ἐμὲ, πρέπει νὰ εἶνε ἀπαραιτήτως μελαχροινός, μετρίου ἀναστήματος καί συμπαθητικὸς. Πολὺ ὠραῖος δὲν θέλω νὰ εἶνε, γιὰ τὴν οἰκονομία εἶνε ἐγωῖσταί καί τοὺς ξετρελλαίνουν ἢ ξένες γυναῖκες. Θέλω ἀκόμα νὰ εἶνε μορφωμένος ὅσο καί ἐγώ, διότι ἔχω τὴν γνώμη ὅτι ὁ ἄνδρας δὲν πρέπει νὰ εἶνε ὑποδεέστερος ἀπ' τὴν γυναῖκα του, οὔτε στὸ μυαλὸ, οὔτε στὴ μόρφωσι. Σ' ὅλα ὅμως αὐτὰ πρέπει νὰ προσθέσω καί τὸ κυριώτερον: Τὸν ἄνδρα πού θὰ πάρῃ ἕνα κορίτσι πρέπει νὰ τὸν γνωρίσῃ πρῶτα καλὰ, ἐπὶ χρόνια, διότι μόνον τότε ὁ γάμος μπορεῖ ν' ἀποβῆ εὐτυχισμένος.»

ΣΤΟ ΠΡΟΣΕΧΕΣ: Ἡ συνέχεια.

